I
Una història

Ara explicaré una història. Alguns la vau somiar abans de saber llegir, l'heu oblidada. D'altres no la sentiran mai. Però soc el vent i sé això: sempre hi ha algú que està atent. Et trobaré, tu que escoltes, perquè et busco com qui persegueix la meitat del seu cor.

És la història d'una llengua sense boca, d'una oca que s'assembla a la mort i d'una criatura sense cor. D'un nen amb una banya al front i d'una estació desolada, d'un llibre en blanc. La història del temps i les seves transformacions, i la d'una amistat entre una nena que es diu Lílit i un porc anomenat Perotin. Era un porquet es-

pecialment pudent que explicava bons acudits, menjava com un lladre, tenia una mica massa d'orgull i aixecava la pota com un gos per pixar.

Però el temps ja ha començat a degotar del nostre llibre, ara que l'has encès amb els ulls. Aviat es tornarà blanc i la Lílit... qui sap. Les fulles cauen dels arbres. Unes es convertiran en terra bona, d'altres volaran lluny o esdevindran la minúscula embarcació amb què el grill travessa el rierol. Jo mateix les alçaré cel amunt fins que no siguin més que un grapat d'àtoms lluminosos entre núvols. Em pregunto en què es convertiran els fulls d'aquest llibre.

Fa molts anys, en aquesta casa enorme als afores d'una petita ciutat, hi va viure una nena, la Gaia. Li agradaven les papallones, la coca d'anís, llegir i les nits de tempesta.

Anys després va viure-hi el fill d'aquesta nena, un nen poruc i d'ulls grossos que contemplava el món com si se l'hagués de menjar però tingués por de trobar-lo massa salat.

Llavors va arribar la Lílit, la filla d'aquest nen. Encara és viva, i és per ella que he començat a parlar.

Ara faig una mica de silenci, la pau recosirà el món i podré començar aquesta història. Nin-

gú no l'ha sentida mai, soc el vent, el vent de nom impronunciable.

II
El temps no passa sempre igual

És sabut que Felipa Hoffstadder, la mare de la Lílit, se'n va anar de casa quan va néixer la seva segona filla, Enki. És a dir, quan la Lílit tenia quatre anys.

La Felipa era una dona intel·ligent, escrivia llibres. Els seus llibres parlaven sobre la vida d'una manera optimista, ella sortia a la televisió. Brillant i ràpida de pensament i de cor, necessitava viatjar contínuament, parlar cada dia amb un mínim de nou persones diferents, llegir cinc llibres la setmana, canviar-se de vestit quatre vegades al dia, fer-se dues dotzenes de fotografies

amb el mòbil cada mig dia, comprovar que no tenia polls cada cinc hores, pronunciar una frase irònica cada vint minuts, penjar-la en un compte de Twitter o d'Instagram i tastar dos plats nous i sorprenents (però mai amb ou; era intolerant a l'ou) cada mes per ser aproximadament feliç.

No estava feta per viure en una casa vella que es movia per l'univers una mica més lenta que la resta de la ciutat. Tothom va entendre que la mare de la Lílit era una persona diferent, una mena d'artista, i van respectar la seva decisió no criticant-la mai en públic.

La Lílit tenia quatre anys quan la mare els va abandonar. L'esperava cada nit de la seva vida. L'esperava cada matí quan es llevava, i a vegades a l'hora de dinar. Preguntava al pare per què no tornava. Arrufava les celles i suplicava als Reis, en les tres cartes que els escrivia cada Nadal, que tornés.

El pare era un home sensible i poruc. Es mirava la vida amb amor i amb temor, com un nen es mira un pastís darrere l'aparador d'una pastisseria. Tenia por dels trons, de les picades dels insectes al clatell i dels iogurts caducats. Tenia por dels dies núvols en què està a punt de ploure però no plou, i de la gent que camina mirant

els altres als ulls, sobretot si duen les mans a les butxaques. Temia especialment la bogeria i el moment en què la Lílit li preguntava per la mare. Estimava amb furor les seves dues filles i la seva mare, l'àvia Gaia. Les nits d'hivern entrava a les seves habitacions i les abrigava bé si s'havien destapat per culpa d'un malson. Llavors corria descalç al seu llit amb por de constipar-se i perdre la veu, volia pensar en la seva dona. No va deixar mai d'estimar Felipa Hoffstadder, així, amb nom i cognom.

L'àvia Gaia va ser una dona sàvia des que va néixer. De petita vomitava sobre aquells que, més endavant, havien de fer algun mal a la família, i es deia que podia parlar amb els animals (potser per això no va tenir mai polls). Estimava en silenci les papallones. Coneixia el nom i els costums de tots els lepidòpters i podia imitar, amb els dits grossos de les mans, els moviments exactes de les seves ales. S'entenia bé amb les tempestes i els trons, als quals feia abaixar la veu quan anava a dormir, i llegia tant que el blanc dels ulls se li assemblava al paper d'impremta. Havia llegit més llibres que Felipa Hoffstadder. A diferència d'ella, a l'àvia Gaia li agradava llegir-los en veu alta a les seves netes. A la part més

profunda de la casa hi tenia una biblioteca plena de llibres, papers i dibuixos, alguns tan antics que els dies de vent deixaven caure a terra, com fulles mortes, algunes línies. Estimava les petites Enki i Lílit amb un amor tan intens que, les nits que les contemplava mentre dormien, els ossos li desprenien olor de pera bergamota. Llavors se sentien, molt lluny, uns trons suaus que arrossegaven dolorosament la seva existència humida muntanyes enllà. Volien fer saber a l'àvia i a les netes la seva companyia.

Quan Felipa Hoffstadder va abandonar la casa, a la Lílit li va semblar que els vespres passaven més lentament però els anys se n'anaven més de pressa.

–El temps no passa mai igual –va dir-li l'àvia–. El dolor enganxa el temps a la pell i no permet que se'n vagi. L'enyor, en canvi, el fa passar molt de pressa, perquè ens adonem que a cada instant som més lluny d'aquell dia que trobem a faltar.

La Lílit va créixer com un arbre. Per fora es feia gran, treia branques i fruits nous cada mes de l'any. Volia veure-ho tot, saber-ho tot, entendre-ho tot. Ho veia tot, ho aprenia tot, ho entenia tot. Per dins, sentia que li creixien, robustes,

les arrels de la reflexió, el sentiment i la solitud. I l'arrel dolorosa i retorçada com un signe d'interrogació de les preguntes sense resposta.

Estava a punt de fer dotze anys quan va decidir dues coses: que de gran s'assemblaria a la seva àvia Gaia; i que la culpa que la mare se n'hagués anat era tota de l'Enki, l'aberració. Perquè l'Enki era un monstre.

III
Monstre. El llibre en blanc

La Lílit tenia els cabells de color flama, esborrifats i indòmits com el foc de llenya de castanyer. L'Enki tenia els cabells negres, tan llisos que semblaven untats amb oli d'ametlles i recollits en una cua de cavall.

La Lílit tenia els ulls pigats d'espurnes vermelles, constel·lacions de brases incandescents. Quan es miraven de prop feia la sensació que aquella nena s'havia de posar a riure salvatgement, a córrer o a mossegar una mà, per exemple. L'Enki tenia els ulls blaus, plens d'aigua. Era l'aigua d'un llac al capvespre, i les poques ombres que els travessaven no eren peixos sinó llàgrimes, que sem-

pre semblaven a punt d'escapar-se-li galtes avall. Vistos de prop, semblaven els ulls d'una mare que hagués perdut dues filles i no els d'una nena de vuit anys que havia perdut la mare.

La Lílit era prima i alta, el cos li creixia cap als núvols, cap al sol, i queia sempre endavant. Tenia els dits llargs i fins, com plens d'ànsia de conèixer, d'agafar, de separar.

L'Enki creixia poc, el cos no se li volia separar de la terra i tendia a reconcentrar-se, a protegir-se fent-se una bola. Queia sempre enrere i les mans, fortes, arrodonides, se li tancaven sobre el dit gros com si volguessin protegir-lo o prohibir-li d'agafar res.

El pare els deia: «Sou la meva nit i el meu dia». Elles es quedaven callades, pensant si els agradava més el sol o la lluna.

L'àvia no les comparava. Parlava a cadascuna amb la llengua que la feia somriure. Quan parlava amb totes dues alhora sentien que la vella Gaia es dirigia secretament a cada una en particular.

La Lílit sospitava que l'Enki dissimulava. Cap nena no podia ser tan dolça, tan submisa, mirar-se amb aquells ulls admirats i generosos la seva germana gran.

–L'Enki dissimula! –La Lílit provava de fer-ho entendre a l'àvia.– Ella no és així! Sap que la mare va anar-se'n per culpa seva! L'Enki era una nena cridanera i sempre estava plena de gasos, la mama no podia suportar-ho, qui podria?

L'àvia feia que no amb el cap, agafava un llibre de la seva biblioteca, un poema, provava de fer-li comprendre alguna cosa.

Aquell matí l'Enki s'havia tornat boja perquè havia perdut una agulla dels cabells. Li havien aparegut unes ulleres negres entorn dels ulls, havia ensenyat les dents com un gos i havia esgarrapat la Lílit.

–Fa dies que l'Enki no està bé –provava d'explicar-li l'àvia–. Ha degut veure que tu portaves la seva agulla. És aquesta, oi? –I va assenyalar el cap de la Lílit.

La Lílit s'irritava. Volia que l'àvia li donés la raó i aquest cop no ho feia. La ràbia li pujava des del ventre com un vòmit.

–Tant de bo l'Enki no hagués nascut mai! –va xisclar–. Monstre! És un monstre!

L'àvia la va fer baixar de la falda. Va sospirar com si volgués treure l'ànima per la boca. Va obrir un calaix i en va treure un quadern de color d'os. Pesava molt.